

Søndagen den 28de December 1873.

Literatur.

— Udvalgte Digte af Claudius Rosenhoff. Med et Forord af C. Ploug. Det er vel først med en vis vemodig Følelse, at man tager denne Bog i Haanden; thi mange Skuffelser og bristede Forhaabninger blande deres stille Klager i Lyden fra de Strengte, som her anslaaes; Strofer som disse:

«Og har Du Een, kun Een, der vil Dig taale,
Som med Deltagelse sig til Dig hang,
O, Lovetand! da lad dit Guld kun straaale,
Da har Du Mer end han, der Dig besang!»

eller dette Vers af Digtet »Mine Skolekammerater«:

«Med den alvorfulde Embedsminne
Kommer Skolens »Fux« om Hjørnet hist,
Meget tynd han var i det Latine,
Jeg ham hjalp — nu hjælper han vist.
Au! han ønsker ikke her at tale
Med min Ringhed — vips! han vender om; —
Staklen frygter for den Liberale:
Tænk, om hans Patron forbi os kom!»

ere et Par meget talende Exempler i saa Henseende. Men paa den anden Side indeholder allerede det sidst anførte Vers Noget af det, der mægtede at holde Digteren oppe under mange Prøvelser, nemlig den friske og kjække Humor, der saa ofte gaar igjennem disse smaa Frembringelser og gjør, at mangen Gang selv det mindste Leilighedsdigt løftes op og faaer et Værd, der ikke forsvinder med Øieblikket, som fremkaldte det. Der er ogsaa en vis barnlig Elskværdighed, en Glæde over Livet, som mangensteds finder et smukt Udtryk, som i Digtet »Juleaften« eller f. Ex. i disse Linier (»Morgenhilsen til Livet«):

«Jeg elsker Dig, vil Dig bestandig hædre,
Vil hænge ved Dig til min Sol gaar ned;
End kjender jeg jo Intet, der er bedre —
En Evighed jeg troer, at Liv jeg veed.»

og en sand og dyb Følelse, som i dette (af det lille Digt »Snedkeren«):

«Min Pige blev en Andens Brud!
Gud havde hende ogsaa kjær —
Jeg hendes Kiste tømrer her.»

Hvad der navnlig vil interessere ved denne Bog, er da, at den helt igjennem bærer Præget af en helstøbt Personlighed, og det en Personlighed, der ikke kan Andet end anslaae sympathetiske Strengte hos Enhver, der ikke er blaseret i Livets Skole og veed at sætte Pris paa en virkelig mandig Aand parret med fin og inderlig Sindets Blødhed; at disse to Ting meget godt kunne forenes, kan her hver- andet Digt overbevise Læseren om.

Bogen indledes med et smukt og varmt skrevet Forord af Digteren C. Ploug, hvori han har sat den gamle Frihedssanger et sanddru Eftermæle. Selv har Rosenhoff i sit Digt »Folkesangeren Bé-ranger« sagt et Ord, som med fuld Føie kan anvendes paa ham selv:

«See, det er Sangens store Magt,
Der Bajonnettens bryder:
Er Sangeren til Taushed bragt,
Hans Sang endnu gjenlyder.»

Bogen er smukt udstyret, 264 Sider stor og udkommen hos Forlagsbureauet.

— »Norske Folke-Eventyr«, fortalte af P. Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe, møder nu i femte Udgave og er en saa gammel Ven ogsaa henede, at den ikke behøver nogen ny anbefaling

for at finde Modtagelse som en velkommen Julegjest. Som det vil sees af Angivelsen paa Titelbladet, har dette Værk, som sig hør og bør, allerede vundet en saadan Udbredelse blandt de nordiske Folk, at Exemplarantallet nu har naaet det syvende Tusinde, og overfor et saadant Resultat kan en Anmelder trostigt henvise til en gammel Sætning, der med god Føie kan anvendes i dette Tilfælde: »*Vox populi, vox dei*«. Bogen er smukt udstyret og indbundet i et Papbind, hvis colorerede Billede paa Forsiden peger paa den Eventyrverdens Skatte, som Bogen selv spreder ud fra hvert af sine Blade. (Christiania. Hos Jac. Dybwad.)

— H. B. Stowe: Min Hustru og jeg. I Løbet af to Aar er dette den berømte Forfatterindes fjerde Fortælling, som forplantes til dansk Grund; men det er med virkelig Glæde, at man modtager hendes gjentagne Besøg. Ved de tidligere Fortællinger har hendes Muse skaffet sig mange Venner iblandt os, og den ovennævnte Bog er fuldstændig jævnbyrdig med de foregaaende; den udmærker sig endogsaa fremfor dem ved et betydeligt Embonpoint (738 Sider); dette medfører jo ofte hos Mennesker, men sjældent ved Bøger, en vis Humor; men i saa Henseende er denne Bog menneskelig. Den er fra Begyndelse til Ende fuld af Lune og Liv, saa man læser det ene hundrede Sider efter det andet og aldeles glemmer Tiden. Dens Indhold ligger tildels i dens Titel: det er den gamle Historie, saa gammel som første Capitel i Bibelen, om Adam, der føler sig ensom og forladt uden en Eva, og om hvorledes han søger hende og tilsidst finder hende, og Tæppet ruller ned for et lykkeligt Hjem — i saa Henseende »en Hverdagshistorie«, som rigtignok i det virkelige Liv Aar for Aar bliver mindre hverdags. Men Forfatterens Hensigt er dog gaaet meget videre; i Fortællingens Løb bliver der Leilighed til at føre paa Bane allehaande brændende Nutids-spørgsmaal: om Kvindens Frigjørelse, kirkelige Forhold, Ægteskab og Forlovelse, Dagspressen osv., dog ingenlunde paa nogen trættende, docerende Maade, men under en særdeles tiltalende Form. Vi give med Glæde Bogen den bedste anbefaling; den vil tiltrække baade Ung og Gammel og læses med Fornøielse saavel af Adams som af Evas Kjøen. Men glem ikke, at den er skrevet hinsides Verdenshavet, naar Du troer at finde træffende Lighed mellem de skildrede Personer og din nærmeste Omgivelse! (E. Jespersens Forlag.)

— Paa Wilh. Priors Forlag er der til denne Jul udkommen en Oversættelse af »Middelalderens Magi« af den bekjendte svenske nyrationalistiske Forfatter Victor Rydberg. Det er en paa lærde, men fordøiede Studier bygget populair Skildring af Middelalderens Overtro, og den giver, efter et indledende Blik paa Middelalderens Verdensopfattelse og dennes historiske Oprindelse, i korte, interessante Træk et levende Billede af saavel Kirkens og Folkets som den lærde Magi, samt af de indbyrdes Brydninger mellem disse. Skjødnt overveiende en historisk Skildring og som saadan i Besiddelse af et selvstændigt Værd, er Skriftet dog tillige et Led i Victor Rydbergs kritisk-reformatoriske Forfatter-virksomhed, der som nyrationalistisk gaar ud paa at finde tilbage til den oprindelige, uforfalskede Christi Lære, og hvis Maal maaskee nærmest siges at være en monistisk Reformation. I saa Henseende trækkes der i foreliggende Skrift stadige Pa-

ralleler med Nutiden, og som Levninger af Middelalderens kirkelige Magi opfattes f. Ex. saaledes Sacramenterne, idet nemlig Forfatteren som et Hoveds resultat hævder, at »ethvert Symbol, enhver ydre Handling og ethvert ydre Tegn, som man tillægger en selvstændig Kraft til Helliggjørelse og en umiddelbar moralsk Indvirkning, er Magi«.

Konst.

— »Danske Billeder fra Land og Sø« ere nu førte til Ende med det udkomne 24de Hefte. I en Række af 48 Prospecter, der begynder ved Kjøbenhavn og ender ved Skagen, have vore be- kjendteste Landskabsmalere og Marinemalere faaet Leilighed til at gjengive vort Fædrelands skjønneste eller mærkeligste Egne. Da Udførelsen er i Farvelithografi, er der særlig taget Hensyn til, at den i Originalen karakteristiske Stemning tro har kunnet blive bevaret i Copien, og i den Henseende have Forlæggerne, Em. Bærentzen & Co., indlagt sig stor Ære ved at sætte Foretagendet i Værk.

Mosaik.

— En ny Averteringsmaade, som unegtelig er overmaade praktisk, er i disse Dage opfundet i Paris. Man klæber Smaaetiketter, der meddele, hvad man ønsker bekjendtgjort, paa Pengestykker. Flere store Etablissementer have allerede begyndt at annoncere paa denne Maade.

— Staden Paris' Budget, som nu er offentliggjort, viser en Gjæld af 1600 Millioner Francs.

Gaade.

Ta'er Havet i et gudsforgaaent Veir
Forskrækkeligt paa Veie,
Det Første og de Sidste her og der
Saa Mange frygte pleie,
Thi disse sidste Tvendes Modstandskraft
Imod de vrede Bølger
Har tidt for Liv og Eiendele haft
De væsentligste Følger;
Saa vist som, at det andet Led ifærd
Med Skydning vil sig give,
Kan sandelig det Hele En og Hver
Paa mange Maader blive.

5—7

I forrige Gaade: 5te Linie de Sidste, læs det Sidste.

Opløsning paa Gaaden i Nr. 743.

Eftermand.

Oplost af Manden i røde Lygte, Visdomskilden i Vordingborg, B—t paa St. Hans Hospital.
Gaaden i Nr. 741 er rigtig løst af s. e. n. i Bergen.

Døde.

Professor, Dr. phil. Carl Emil Mundt, bekjendt matematisk Forfatter, † 22 Decbr., 71 Aar.